

**Advies SARC – Vlaamse Sportraad
14 november 2014**

Arenbergstraat 9
1000 Brussel
Tel 02 553 41 91
sarc@vlaanderen.be
www.sarc.be

BELEIDSNOTA SPORT 2014-2019 "DOOR SAMENSPEL WINNEN"

Advies van de Vlaamse Sportraad

De Vlaamse Sportraad had op zijn plenaire vergadering van 4 november 2014 een gesprek over de beleidsnota sport. Na goedkeuring via schriftelijke procedure bracht de Vlaamse Sportraad op eigen initiatief het volgende advies uit. Gezien het dringende karakter met het oog op de parlementaire bespreking op 20 november 2014 had de Vlaamse Sportraad geen ruimte om in deze fase overleg te plegen met het bevoegde kabinet en/of administratie.

De Vlaamse sportraad zal op basis van dit advies het bevoegde kabinet en de administratie ten gepaste tijde uitnodigen om van gedachten te wisselen over de beleidsnota sport 2014-2019.

Het advies bestaat uit 2 luiken: algemene beschouwingen bij de beleidsnota (algemene opzet en toetsing aan het memorandum van de Vlaamse Sportraad) enerzijds en specifieke reacties bij de 8 kernlijnen anderzijds.

Beleidsnota sport 2014-2019 Door samenspel winnen

I. Algemene beschouwingen

De Vlaamse Sportraad heeft de beleidsnota sport met veel aandacht gelezen. Met deze beleidsnota 2014-2019 kiest de minister van Sport Philippe Muylers voor continuïteit. In de tweede legislatuur van minister Muylers worden de 8 beleidslijnen uit de beleidsnota 2009-2014 grotendeels behouden, mits enkele accentverschuivingen. Het geleverde werk wordt voortgezet.

In de nota worden veel intenties uitgesproken. De Vlaamse Sportraad is benieuwd naar de uitvoering in de praktijk. De realisatie van de doelstellingen zal afhankelijk zijn van de beschikbare middelen tijdens de komende beleidsperiode.

De inleiding geeft een motivering voor het motto "*door samenspel winnen*". De uitgestoken hand naar de andere sectoren is positief. In de nota wordt vaak gesproken over het oprichten van overlegstructuren. Hopelijk komen daar constructieve concrete maatregelen uit.

De leden merken op dat de beleidsnota veel gemeenschappelijke thema's en prioriteiten deelt met het memorandum van de Vlaamse Sportraad '12 speerpunten voor de sport'¹. Dit vindt de Vlaamse Sportraad positief. In dit advies wordt geregeld verwezen naar de suggesties uit het memorandum. Hopelijk kunnen de beleidsmakers hier inspiratie uit halen bij de uitwerking van de beleidsnota.

De Vlaamse Sportraad wil constructieve suggesties doen voor een thema uit het memorandum dat minder prominent aanwezig is in de beleidsnota. Volgens de Vlaamse Sportraad moet sport een prominente plaats innemen in een diensteneconomie (zie speerpunt 4 in het memorandum). De beleidsnota van minister Muylers gaat niet expliciet in op deze suggestie uit het memorandum, maar de leden merken wel op dat de beleidsnota verwijst naar de mogelijke bijdrage van sport(infrastructuur) aan het toerisme in Vlaanderen (zie 1.6. in de beleidsnota) en wil inzetten op de rol van vrijwilligers (zie 5.3. in de beleidsnota). De leden stellen voor om een methodologie te ontwikkelen om het economische effect en de toegevoegde waarde van de sportsector in kaart te brengen en maximaal te benutten. Het kan ook interessant zijn om niches aan te boren inzake de organisatie van nationale en internationale top- een breedtesportevenementen, aangepast aan de schaal van Vlaanderen, met een minimale, duurzaam uitgewerkte behoefte aan nieuwe infrastructuur en met optimale inzet van reeds beschikbare middelen.

De Vlaamse Sportraad stelt ten slotte voor om rond een aantal thema's die vermeld worden (onder andere: sport als middel, participatie, sportpromotie, de sociale inclusie van kansengroepen, de niet- of licht-georganiseerde sportbeoefening, etc.) tijdens de komende legislatuur een sterke visie te ontwikkelen. De Vlaamse Sportraad merkt bijvoorbeeld op dat, ten opzichte van de vorige legislatuur, sport als middel meer in de verf wordt gezet. De verhouding tussen de twee invalshoeken in de komende legislatuur kan nader bekeken worden. Er wordt best ook rekening gehouden met het feit dat bijkomende ambities het takenpakket van de sportsector verzwaren, en dat dit niet ten koste mag gaan van de financiering van sport als doel.

¹ Het memorandum van de Vlaamse Sportraad (2014) vindt u vanaf pagina 53 in het memorandum van de SARC hier: http://www.cjasm.vlaanderen.be/raadcjasm/downloads/memorandum_sarc_2014-2019.pdf.

II. Specifieke reacties bij de 8 kernlijnen

De eerste kernlijn 'faciliteren van breedtesport via diverse partnerships' handelt over het kwaliteitsvol uitbouwen van een breedtesportbeleid in samenwerking met alle actoren en op maat van verschillende doelgroepen. De Vlaamse Sportraad doet een aantal suggesties voor de uitwerking van deze intenties:

- De Vlaamse Sportraad pleit voor een inhoudelijke screening van het huidige decreet sportfederaties en hoopt dat de ondersteuning voor de sportfederaties wordt verbeterd (zie 1.1.1. in de beleidsnota). Het kan ook interessant zijn om een instrument te ontwikkelen dat de federaties afzonderlijk kan beoordelen. Momenteel bestaat dergelijk monitoringinstrument nog niet. In de nota wordt gesproken over de recreatieve multisportfederaties. Met deze voorafname lijkt het alsof recreatieve federaties geen plaats meer hebben in het sportfederatielandschap. Maar volgens de Vlaamse Sportraad is de *efficiënte werking* van een federatie belangrijker dan de *soort* sportfederatie. De leden stellen voor om de ondersteuning van de sportfederaties door Vlaamse Sportfederatie te laten gebeuren via "sportfederatieoverschrijdende trajecten" in plaats van via "sporttakoverschrijdende trajecten".
- De integratie van de sectorale subsidies aan de gemeenten vanuit het decreet lokaal sportbeleid in het gemeentefonds (met uitzondering van de faciliteitengemeenten) zal een impact hebben op de sportdiensten van de lokale overheden (zie 1.1.2. in de beleidsnota). De Vlaamse Sportraad stelt voor dat Bloso zich ondersteunend opstelt in functie van de beleidsuitdagingen van lokale besturen. Blijven inzetten op de capaciteit en competenties op vlak van beleidsvoorbereiding, -voering en -evaluatie van ambtenaren verantwoordelijk en deskundig voor sport blijft daarbij een belangrijk aandachtspunt.
- De Vlaamse Sportraad is tevreden met de aandacht voor sport in Brussel en de rol van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Hij vraagt om in de uitvoering van de 8 kernlijnen steeds rekening te houden met de situatie in Brussel.
- De provincies zullen niet langer persoonsgebonden bevoegdheden uitvoeren. De Vlaamse Sportraad meent dat de sportsector en de burger niet het slachtoffer mogen zijn van deze operatie. De leden hopen dat zoveel mogelijk zinvolle taken overgenomen worden door hetzij het lokale niveau hetzij het Vlaamse niveau.
- De Vlaamse Sportraad is een grote pleitbezorger van het belang van sport op school, zowel *tijdens* als *na* de schooluren. In de nota worden vooral ambities uitgesproken op het vlak van het naschools sportaanbod (zie 1.1.3. in de beleidsnota). De Vlaamse Sportraad meent dat er voldoende aanknopingspunten zijn om de suggesties van de Vlaamse Sportraad in het memorandum inzake *onderwijs als opstap naar levenslang sporten* (zie speerpunt 7 in het memorandum) mee te nemen. De leden vragen om de lokale sportleerkrachten en –initiatieven te herwaarderen om zoveel mogelijk leerlingen buiten de schooluren aan het sporten te krijgen. De raad stelt voor om de werking van de Stichting Vlaamse Schoolsport te evalueren op basis van de noodzakelijke kerntaken en efficiënte samenwerking met lokale actoren. De leden verwijzen ook naar de suggesties inzake Brede school in het advies bij eindevaluatie proeftuinen van 20 juni 2013².
- De Vlaamse Sportraad vindt het goed dat er aandacht is voor een sportaanbod op maat van de beroepsactieve bevolking (zie 1.1.5. in de beleidsnota). De leden geven wel mee dat men in tijden van beperkte middelen keuzes moet durven maken. De motivatie om te sporten is immers ook een individuele verantwoordelijkheid.
- De Vlaamse Sportraad is zeer tevreden met de aandacht voor het tegengaan van bewegingsarmoede (1.4. in de beleidsnota). Dit werd uitdrukkelijk gevraagd in het memorandum. Het inschakelen van bewegingsdeskundigen is een goede stap vooruit.

² Het advies bij de eindevaluatie proeftuinen (20 juni 2013) vindt u hier:

http://www.cjsm.vlaanderen.be/raadcjsm/SR_sport/adviezen/303-08-advies-proeftuinen-sport.pdf.

Volgens de raad is de vorming van huisartsen in dit verhaal cruciaal. Ter inspiratie voor de minister citeert hij daarbij uit het memorandum: *“Inzicht in de voordelen van fysieke activiteit en preventie van bewegingsarmoede moeten in het curriculum komen van alle opleidingen in de gezondheidssector, met specifieke aandacht voor de medische en paramedische opleidingen. Vooral de eerstelijnsgezondheidszorg via de huisartsen zou aandacht moeten hebben voor gezonde lichaamsbeweging, zowel preventief als curatief.”*

De tweede kernlijn 'optimaliseren van het aanbod aan sportinfrastructuur' toont veel gelijkenissen met de wensen van de Vlaamse Sportraad. De focus op samenwerking en cofinanciering bij het verwezenlijken van bovenlokale projecten en de expliciete nadruk op zwembaden is terecht. De Vlaamse Sportraad pleit al jaren voor een planmatig en duurzaam sportinfrastructuurbeleid en kijkt uit naar de realisatie daarvan. De raad stelt voor om bij de evaluatie van de Bloso-centra ook te kijken naar de rol van de Bloso-centra in het algemene Vlaamse sportlandschap. Wat zijn de kerntaken van de Bloso-centra? Waar kan men eventueel een stap terugzetten en taken uitbesteden? De leden leggen daarbij de nadruk op het subsidiariteitsprincipe. De Vlaamse Sportraad moedigt de aandacht voor de ruimtelijke dimensie van het sportinfrastructuurbeleid aan. Het "versporten" van het openbaar domein moet daarbij de hoofddoelstelling zijn. De leden stellen voor om in de uitwerking van deze prioriteiten ook een oplossing te zoeken voor de toegenomen recreatiedruk en onveiligheid van en door fietsers, bijvoorbeeld door het aanbieden van permanente of tijdelijke afgesloten fietsomlopen. De Vlaamse Sportraad hoopt dat de lokale besturen een rol kunnen opnemen bij de toekomstige kennis- en informatiecel inzake ruimtelijke ordening, leefmilieu en natuur.

Met de derde kernlijn 'het gezond en ethisch sportklimaat blijvend investeren' worden de inspanningen uit de vorige legislatuur voortgezet. Dat Vlaanderen een voortrekkersrol blijft opnemen inzake ethisch sporten stemt de Vlaamse Sportraad zeer tevreden. De Vlaamse Sportraad wijst opnieuw op de belangrijke rol van de huisartsen in deze thematiek (zie boven).

De vierde kernlijn werkt het Vlaamse antidopingbeleid verder uit. De Vlaamse Sportraad verwijst desbetreffende naar haar advies van 26 juni 2014 over de aanpassing van het antidopingdecreet aan de WADAcodex van 25 mei 2012, waarbij ze zich achter het antidopingbeleid van de Vlaamse Gemeenschap schaart maar aandacht vraagt voor een specifiek antidopingbeleid voor de breedtesport en enkele essentiële opmerkingen formuleerde.

Met de vijfde kernlijn zet de minister in op kwaliteit van het menselijk kapitaal en de werkgelegenheid in de sportsector. Dat de minister van Sport opnieuw bevoegd is voor het Vlaamse werkbeleid biedt interessante mogelijkheden. Volgens de leden moet de rol van de Vlaamse Trainersschool (VTS) als erkenningsorgaan van sportkaderopleidingen en bijscholingen bewaakt blijven. Het geven van kwaliteitsgaranties en het faciliteren van een kwaliteitsvol aanbod is een correcte taak van een overheid. De leden stellen voor dat VTS in de komende legislatuur ook vraaggericht kan werken indien er noden worden gedetecteerd in de sportsector. Daarnaast moet het ook mogelijk zijn dat er, naast VTS, ook andere aanbieders van sportkaderopleidingen en bijscholingen kunnen optreden. De Vlaamse Sportraad staat achter het Dynamo Project.

Met de zevende kernlijn wordt er meer rendement gehaald uit het beschikbare topsportpotentieel. De Vlaamse Sportraad maakt een bedenking bij de stelling in paragraaf 2.9. 'ontwikkeling in de topsport' in de omgevingsanalyse. Volgens de Vlaamse Sportraad dient maximaal rekening gehouden te worden met het feit dat sport een exclusieve Vlaamse bevoegdheid is en dat Vlaanderen niet omgekeerd haar beleid moet afstemmen op de Belgische situatie ter zake.

De laatste kernlijn bevat het internationale luik van de beleidsnota. De Vlaamse Sportraad wenst duidelijkheid over het gegeven of financiële ondersteuning voor de organisatie van internationale

topsportkampioenschappen of –evenementen in bepaalde sporttakken in dit internationale luik vervat zitten, en of daar in deze budgettair krappe tijden al dan niet door de Vlaamse overheid geld voor kan uitgetrokken worden. Met betrekking tot de toetreding tot EPAS (Uitgebreid Gedeeltelijk Akkoord over Sport) wenst de Vlaamse Sportraad te verwijzen naar het gemeenschappelijk advies met de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen van 3 juli 2014 waarbij vragen gesteld werden nopens de toegevoegde waarde en de financiële implicaties van de toetreding.

Frank Bulcaen, *voorzitter van de Vlaamse Sportraad*

Sophie Cools, *ondervoorzitter*

Nai Han Lau, *secretaris*